

Akcijski plan za provođenje Antikorupcijskoga programa društva Sloga Podravska trgovina d.o.o. za 2013. god.

I. UVOD

Riječ korupcija dolazi od latinske riječi corruptio, koja ima više značenja, od kojih se ističu sljedeći: pokvarenost, potkupljivanje, podmićivanje, krivotvorenje (npr. spisa).

Korupcija je štetna društvena pojava koja narušava temeljne društvene vrijednosti.

Korupcija je u najširem smislu svaki oblik zlouporabe prava nad sredstvima ili pravima drugih radi osobne ili skupne koristi, bilo da se radi o javnom ili privatnom sektoru.

To je svaki čin kojim se, suprotno javnom interesu, nedvojbeno krše moral i pravne norme te povrjeđuju temelji vladavine prava.

U članku 2. Građanskopravne konvencije o korupciji iz Zakona o potvrđivanju Građanskopravne konvencije o korupciji (Narodne novine, međunarodni ugovori, br. 6/03.) dana je definicija korupcije. Prema toj definiciji, **korupcija znači «traženje, nudenje, davanje ili primanje, izravno ili neizravno, mita ili bilo koje druge nedopuštene koristi ili mogućnosti stjecanja takve koristi koja remeti pravilno izvršavanje bilo koje dužnosti ili ponašanje koje se traži od primatelja mita, nedopuštene koristi, ili mogućnosti stjecanja takve koristi».**

Korumpiranim se smatra i **građanin i institucija** koji nude ili pristaju na davanje zatraženog mita, kako bi korumpirana osoba činjenjem, nečinjenjem ili propuštanjem činjenja pomogla u ostvarivanju koristi za pojedine osobe ili skupine.

Pojavljuje se u gotovo svim područjima života i djelovanja, prisutna je u javnim institucijama, privatnom sektoru, u politici, u medijima, **u gospodarstvu**.

II. CILJEVI

Ovo Društvo ovim Akcijskim planom za provođenje Antikorupcijskoga programa, dalje: «Akcijski plan», želi u cijelosti spriječiti (nulta tolerancija korupcije) moguću korupciju i smanjiti neučinkovitost Društva, a sve sa ciljem redovitoga nesmetanog i optimalnog ostvarivanja ciljeva, definirane vizije i misije Društva.

U vezi s iznijetim, osnovna je svrha izrade Akcijskoga plana iskazivanje stvarne namjere Društva za potrebom prepoznavanja korupcije, njezinim suzbijanjem i sprječavanjem, kao i izvještavanjem o njoj.

Pri tome će se, u nastavku, sveobuhvatno sagledati i procijeniti područja rizičnosti i ugroženosti u pojedinim organizacijskim dijelovima Društva.

Nakon toga odredit će se i potrebne mjere, kako bi se rizik na korupciju u cijelosti spriječio.

Na tragu netom navedenoga, prihvaćaju se, i nastojat će se ostvariti, **sva tri cilja iz Programa Vlade RH**, i to:

1. **Jačanje integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu;**
2. **Stvaranje preduvjeta za sprječavanje korupcije u svim organizacijskim dijelovima Društva i**
3. **Afirmacija pristupa «nulte tolerancije» na korupciju,**

s tim što će se ti ciljevi u realizaciji prilagoditi konkretnim uvjetima u Društvu s obzirom na njegovu veličinu, organizacijski ustroj i druge elemente.

Radi ostvarivanja navedenih ciljeva Društvo će osigurati dovoljan broj radnika, njihovo osposobljavanje i potrebna financijska sredstva.

Za realizaciju navedenih ciljeva, težište Akcijskoga plana stavljeno je na niže navedena područja:

- obavljanje poslova na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način;
- usklađivanje poslovanja sa zakonima, propisima, računovodstvenim i poslovnim politikama, planovima rada i postupcima;
- zaštita imovine i drugih resursa od gubitaka uzrokovanih lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem, te nepravilnosti i prijevara i
- pravodobno financijsko izvješćivanje i praćenje rezultata poslovanja.

III. PROCJENA RIZIKA KORUPCIJE

Analizom i procjenom rizika radnika zaposlenih na radnim mjestima ocijenjenih sa rizikom izloženosti korupciji utvrđeno je niže navedenih **osam** mogućih područja rizika na korupciju, i to:

- 1. Ovjera radova na investicijama, te redovitome i investicijskom održavanju objekata i opreme Društva.**
- 2. Tržni nakup i nabave roba manje vrijednosti.**
- 3. Zapošljavanje radnika.**
- 4. Poslovi ugovaranja zakupa poslovnih prostora.**
- 5. Odobravanje popusta kupcima.**
- 6. Darivanje poslovnih partnera i primanje poklona od poslovnih partnera.**
- 7. Korištenje reprezentacije na teret Društva.**
- 8. Ugovaranje prodaje.**

Daljnjom analizom razrađen je detaljni popis radnih mjesta za svako od **osam** navedenih područja koji se daje u niže navedenom pregledu:

1. Ovjera radova na investicijama, te redovitome i investicijskom održavanju objekata i opreme Društva.

RADNA MJESTA: Direktor Društva, Voditelj komercijale, Direktor računovodstva i financija, imenovani nadzorni organi Društva

2. Tržni nakup i nabava robe manje vrijednosti.

RADNA MJESTA: Voditelj komercijale, Direktor računovodstva i financija, vozač dostavnih vozila, poslovođe prodavaonica, voditelji skladišta

3. Zapošljavanje radnika.

RADNA MJESTA: Direktor Društva, Voditelj komercijale, Interni kontrolor Društva, Direktor

računovodstva i financija, Referent kadrovskih poslova (tajnica društva)

4. Poslovi ugovaranja zakupa poslovnih prostora

RADNA MJESTA: Direktor Društva, Voditelj komercijale, Interni kontrolor Društva, Direktor računovodstva i financija

5. Odobravanje popusta kupcima

RADNA MJESTA: Direktor Društva, Voditelj komercijale, Komercijalni referent

6. Darivanje poslovnih partnera i primanje poklona od poslovnih partnera

RADNA MJESTA: Direktor Društva, Voditelj komercijale, Komercijalni referent, Direktor računovodstva i financija, Referent kadrovskih poslova,

7. Korištenje reprezentacije na teret Društva

RADNA MJESTA: Direktor Društva, Voditelj komercijale, Komercijalni referent, Direktor računovodstva i financija

8. Ugovaranje prodaje

RADNA MJESTA: Voditelj komercijale, Direktor Društva, Komercijalni referent

IV. MJERE ZA PROVEDBU

Nije prijeporno da je učinkovita i djelotvorna borba protiv korupcije kompleksna i osjetljiva.

Društvo će provesti svih **18** mjera na sustavnom otklanjanju uzroka korupcije navedenih u Programu Vlade RH, kako slijedi:

Broj cilja	Naziv cilja	Opći zahtjevi	
		Od mjere broj	Do mjere broj
Cilj 1.	Jačanje integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu	1.1.	1.7.
Cilj 2.	Stvaranje preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama	2.1.	2.8.
Cilj 3.	Afirmacija pristupa "nulte tolerancije" na korupciju	3.1.	3.3.

Društvo procjenjuje **da su temeljne mjere za sustavno suzbijanje korupcije u Društvu** sljedeće:

1. **Upravljanje ljudskim resursima.**
2. **Pravni i institucionalni okvir.**
3. **Suradnja s kupcima i građanima.**
4. **Informatizacija.**
5. **Nadzor i kontrola.**

1. **Upravljanje ljudskim resursima**

Upravljanje ljudskim resursima je osobito zahtjevno i kompleksno, a za sustavnu borbu na suzbijanju korupcije ljudski resursi imaju ključnu ulogu. Neke od najvažnijih funkcija, mjera upravljanja i rezultata koji se mogu očekivati učinkovitim upravljanjem ljudskim resursima su sljedeće:

- **zapošljavanje uz stalno kadrovske jačanje zapošljavanjem radnika sa potrebnim znanjima i vještinama;**
- **osiguravanje primjerenih plaća;**
- **jamčenje pristojnoga životnog standarda;**
- **pružanje odgovarajućeg stalnog stručnog osposobljavanja i usavršavanja uz rad, te postupnog napredovanja;**
- **edukacija i poduzimanje drugih mjera radi uspostave i održavanja primjerenih etičkih i profesionalnih standarda;**
- **imenovanje povjerenika za etiku, kao osobu zaduženu za primanje pritužbi radnika, građana i drugih osoba u vezi s neetičnim i, moguće, koruptivnim ponašanjem radnika, te za promoviranje etičkog pristupanja u međusobnim odnosima radnika,**
- **primjena disciplinskoga pravilnika, te time jačanje radne discipline;**
- **uvođenje sustava za procjenu i ocjenjivanje uspješnosti u radu, koji podupire dobre postupke i primjerenu razinu osobnog i profesionalnog integriteta;**

- **nagrađivanje radnika za postignute posebne rezultate i doprinos ugledu Društva;**
- **aktivno sudjelovanjem svih radnika na svim razinama na programu sprječavanja korupcije;**
- **zaštita prava radnika koji prijavi sumnju na korupciju, te poticanje radnika na podnošenje prijave o sumnji na korupciju i**
- **afirmaciji pristupa na «nultu toleranciju» korupcije.**

2. Pravni i institucionalni okvir

U Društvu se kontinuirano provode i primjenjuju:

- **zakoni RH i podzakonski akti;**
- **naputci i mišljenja za provedbu određenih zakona od strane Porezne uprave, odgovarajućih ministarstava i sudova;**
- **međunarodni računovodstveni standardi;**
- **vlastite računovodstvene politike;**
- **opći akti Društva (Kolektivni ugovor, Pravilnici iz područja zaštite na radu i zaštite od požara i dr.);**
- **planovi poslovanja za svaku kalendarsku godinu;**
- **program HACCP i dr.**
- **odluke Uprave Društva kojima su detaljnije regulirana pitanja korištenja službenih mobilnih telefona, troškova stručnoga usavršavanja, način korištenja i kvote reprezentacije po radnim mjestima itd. i**
- **naputci Uprave Društva, direktora sektora i službi.**

3. Suradnja s kupcima i građanima

Budući da u Podravini, svakoga ponedjeljka i petka, izlaze lokalni tjednici (Podravski list, Glas Podravine), te, da je ovo Društvo osposobilo svoju mrežnu stranicu na Internetu za dvostranu komunikaciju sa građanima, istima je dostupna mogućnost da svoje prijedloge, pohvale i pokude, pa i eventualne prijave sumnji na korupciju u Društvu, mogu objaviti i u navedenom tjednicima i dnevnim listovima, odnosno na mrežnoj stranici Društva.

Društvo mora sustavno i aktivno djelovati na mjerama koje će osigurati zaštitu radnika koji prijavljuju sumnje na korupciju u skladu s afirmacijom principa «nulte stope» tolerancije na korupciju.

Sve poslove na koordinaciji objave podataka na navedenoj mrežnoj stranici Društva i dvostranoj komunikaciji s građanima, obavljat će **povjerenik za informiranje** koji će se imenovati.

4. INFORMATIZACIJA

Razvoj i primjena informatike u poslovanju Društva pridonosi bržem u učinkovitijem radu svih službi Društva koje je koriste, omogućuje brzu i jednostavnu kontrolu unesenih podataka, a samim time i uklanja mnoge prilike za koruptivna ponašanja.

Ovo Društvo je u travnju 2012. godine od Login Sustavi d.o.o. iz Rijeke, zakupilo poslovno-informacijski sustav «Virga» na «Oracle» bazi za većinu segmenata rada i poslovanja Društva kako slijedi:

- VELEPRODAJA
- MALOPRODAJA
- OSNOVNA SREDSTVA
- SITNI INVENTAR
- RAČUNOVOĐA
- ZAJEDNIČKI ŠIFRARNICI
- KOMERCIJALA
- SLOGA
- PDV
- FAKTURIRANJE
- ADMINISTRATOR ZA TEMELJNICE
- BLAGAJNA
- FISKALIZACIJA

Navedeni aplikativni softverski aplikativni programi omogućuju:

- **Dnevne izvještaje menadžmentu Društva o prihodima po obračunskim mjestima u profitnim centrima i ukupno za Društvo;**
- **Usporedbu podataka iz prethodne alineje sa podacima za isti dan prethodne godine;**
- **Kreiranje i sastavljanje mjesečnih, tromjesečnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja o dobiti i gubitku (RD/G) od najniže jedinice mjesta troška do razine Društva u cjelini, ovisno o potrebama;**
- **Usporedbu podataka iz mjesečnih izvještaja sa planom poslovanja za ista razdoblja, te podacima o ostvarenim rezultatima poslovanja za ista razdoblja protekle godine;**
- **Internu kontrolu primjene cijena iz donesenih cjenika, ukucavanja dnevnih zaduženja.**

Zbog netom navedenih mogućnosti gore spomenutih softverskih aplikativnih programa, oni su već sada koristan i vrijedan alat u borbi na prevenciji korupcije u Društvu.

5. NADZOR I KONTROLA

Uspješne borbe protiv korupcije nema bez uspostave i/ili jačanja odgovarajućih internih službi za provođenje sustavnih mjera kontrole i nadzora, kao operativnih elemenata za uspješnu provedbu Akcijskoga programa.

Te službe moraju:

- **biti osposobljene u stručnome, organizacijskom i tehničkom smislu, a osobe odabrane za taj posao moraju proći prikladnu obuku, te imati potporu rukovoditelja Društva;**
- **imati najvišu razinu dostupnosti informacija;**
- **imati neovisnost i autonomiju potrebnu za iscrpnu i temeljitu provjeru prikupljenih informacija, posebice onih koje se odnose na možebitne slučajeve korupcije, a ne smiju biti povezane uz bilo kakve sumnje u vezi sa integritetom.**

Službe, radna mjesta i osobe izvan Društva i u Društvu, koji bi operativno radili na suzbijanju korupcije, su:

- **Eksterna revizija Društva, koja se imenuje za svaku kalendarsku godinu;**
- **Interna kontrola Društva;**
- **Glavni kontrolor Društva;**
- **Povjerenik za informiranje;**

Gore navedene službe, imenovane osobe, odnosno radnici na navedenim radnim mjestima, moraju redovito dnevno, mjesečno, kvartalno, a po potrebi i izvidima na licu mjesta, preispitivati procese i postupke s ciljem posebnoga fokusiranja na **osam** navedenih područja visoke razine rizika na korupciju.

Sami nadzori, kontrole i izvidi na licu mjesta moraju se obavljati dovoljno često u slučajno odabranim danima i satima, kako bi poslužile kao stvarno sredstvo odvratanja radnika Društva od korumpiranoga ponašanja.

Na kraju, gore navedene službe, imenovane osobe, odnosno radnici na navedenim radnim mjestima, trebaju uspostaviti suradnju s državnim institucijama specijaliziranim za otkrivanje i sprječavanje korupcije (ODO Koprivnica, Policijska postaja Đurđevac, Odjel za gospodarski kriminalitet itd.), kao i sa nevladinim agencijama koje se bave pojavom korupcije.

ZAKLJUČAK

Akcijskih planom ovo Društvo iskazuje ozbiljnu namjeru za sustavnu i trajnu prevenciju i otkrivanje možebitne korupcije u Društvu. S tim u vezi, analizom i procjenom, dijagnosticirana su moguća područja pojave korupcije u Društvu, te utvrđene službe, imenovane osobe i pojedinačna radna mjesta izložena opasnosti od korupcije, kao i službe, imenovane osobe i pojedinačna radna mjesta predviđena za sprječavanje i otkrivanje korupcije.

Ranije provedene mjere u Društvu i to:

- **postojanje Interne kontrole u Društvu;**
- **cjelovita informatizacija svih radnih procesa u Društvu i njihovo povezivanje u internu mrežu;**
- **instalacija nadzornih kamera u gotovo svim objektima Društva;**
- **uvođenje u sistematizaciju radnoga mjesta «Glavni kontrolor» i njegovo popunjavanje;**
- **česte tematske sjednice Kolegija Društva usmjerene na određeni segment ili problematiku u poslovanju;**
- **cjelovite analize segmenata poslovanja Društva i druge,**

pridonijele su, u značajnoj mjeri, sprječavanju moguće korupcije u Društvu i te mjere, **sada s potrebnom nadogradnjom, bit će osnova za trajno sprječavanje i otkrivanje korupcije u Društvu, sve u skladu s afirmacijom principom «nulte tolerancije» na korupciju u Društvu.**

Durđevac, 24. svibanj 2013.

**Jadranka Veselić, dipl. iur.
Generalna direktorica Društva**